

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

Voor betrokken
ondernemers.

Aan de
Minister van VWS, mevrouw C. Helder
Minister van SZW, mevrouw ir. C.E.G. van Gennip
Staatssecretaris van Financiën, de heer mr. M.L.A. van Rij

Betreft: landelijk kader inzet ZZP-ers VVT en Gehandicaptenzorg

datum

9 september 2022

ons kenmerk

R. Rog/ 22u.0129

in behandeling bij

W. van Soest

doorkiesnummer

0850772000

pagina

1/4

Hare/zijne excellenties,

Met genoegen bieden de brancheverenigingen ActiZ, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en Zorgthuisnl u het 'Fiscaal kader loonheffingen voor de inzet van ZZP-ers door zorginstellingen in de VVT en de Gehandicaptenzorg' (hierna: 'Fiscaal kader') ter goedkeuring aan.

Aanleiding

Aanleiding voor het uitbrengen van het landelijke kader vormt het ontbreken van landelijke respectievelijk sectorspecifieke duidelijkheid over de status van ZZP-ers. Het Kabinet heeft aangegeven nog geruime tijd nodig te hebben om landelijk tot meer duidelijkheid te komen.

Intussen is de Belastingdienst ook in de diverse branches van de Zorgsector gestart met bedrijfs- en boekenonderzoeken, waarbij de Belastingdienst ook met deze onduidelijkheid wordt geconfronteerd. Daarnaast leidt het gebruik van de huidige, niet zorg specifieke, Webmodule beoordeling arbeidsrelatie tot een (te) groot grijs gebied waarvoor op voorhand geen duidelijkheid gegeven kan worden. Het Fiscaal kader beoogt deze dringend noodzakelijke duidelijkheid te geven zowel aan het werkveld als aan de fiscale uitvoeringspraktijk.

Context

Hieronder wordt een aantal aspecten benoemd die belangrijk zijn voor een juiste duiding van de context van de inzet van ZZP-ers in de zorgbranches.

1. Er is sprake van een structureel ongekend krappe arbeidsmarkt waarin zeer veel medewerkers de komende jaren uitstromen wegens pensionering. Voor de VVT is

dit aantal de komende tien jaren bijvoorbeeld 30% = ca. 150.000 medewerkers, voor de Gehandicaptenzorg is dat ongeveer 20%, bijna 40.000 medewerkers. Ook is het ziekteverzuim wegens (na-effecten van) COVID-19 ongekend hoog. Alle rechtmatige vormen van arbeid zijn dus nodig, bij voorkeur in een vast dienstverband.

2. Ten aanzien van het tegengaan van belangrijke vertrekredenen als te hoge werkdruk, hoge administratieve belasting van ca. 35-40%, een gebrek aan professionele autonomie waarbij medewerkers zich slechts uitvoerders voelen van het dichtgeregelde zorgsysteem etc. heeft de politiek eveneens een belangrijke rol. Werkgevers kunnen dit dus niet alleen.
3. De zorgsector kent een loonachterstand ten opzichte van de marktsector van ca. 9%. Het kabinet heeft in 2021 een eerste financiële stap gezet om het gat te verkleinen maar de achterstand is nog steeds aanzienlijk en schaadt onze arbeidsmarktpositie.

(Onjuiste) beeldvorming

Er heerst helaas een onjuiste beeldvorming over de inzet van ZZP-ers in de Zorgsector. Zo zien wij vaak dat aangenomen wordt dat in de Zorgsector een hoge mate van schijnzelfstandigheid bestaat en een uit de hand lopend aantal ZZP-ers. Onze leden voelen zich daardoor in dezelfde hoek gezet met organisaties die bewust misbruik van (schijn)zelfstandigen maken en hun bewust geen dienstbetrekking aanbieden, terwijl zij weten dat in de praktijk sprake is van arbeid, loon en gezag. Niets is echter minder waar. Zo blijkt bijvoorbeeld uit gegevens van de Kamer van Koophandel dat in de branche Gehandicaptenzorg, afgezet tegen het aantal werknemers, 3% werkzaam is als ZZP-er, in de VVT is dit 5%, terwijl het landelijk gemiddelde 12% is.

De zorgbranches maken zich evenwel grote zorgen over de stijging van het aantal ZZP-ers, een ontwikkeling die ook wij als onwenselijk zien. Werken op basis van vaste arbeidsovereenkomsten heeft onze absolute voorkeur en wordt actief nagestreefd, onder meer door middel van aantrekkelijke cao-afspraken. Met het ZZP-kader geven we ook een belangrijk statement af aan onze vaste medewerkers: we werken het liefst met mensen die zich verbinden aan onze organisaties, inzet van ZZP-ers gebeurt alleen in bepaalde situaties en onder strikte voorwaarden om de noodzakelijke flexibiliteit te bieden.

Ook de veronderstelling dat vrijwel alle ZZP-ers willen (en zullen) terugkeren als werknemers wordt niet ondersteund door zowel landelijk als zorg specifiek onderzoek. Tevens is een vlucht naar PGB gefinancierde zorg reëel, waardoor de continuïteit van de zorg in natura nog verder onder druk komt te staan.

Fiscaal kader inzet ZZP-ers en invoeringstermijn

De reikwijdte van het Fiscaal kader is gebaseerd op de solistisch werkende zorgverlener in de zin van de Wkkgz en omvat derhalve zorg verricht vanuit de Wlz en de Zvw. Het Fiscaal kader omvat een blok kwaliteitseisen alsmede fiscale, juridische en ondernemersaspecten. Een modelovereenkomst completeert het Fiscaal kader.

Het Fiscaal kader omvat niet alle zorgwerkzaamheden welke worden verricht door de inzet van ZZP-ers. In dat geval echter zullen de opdrachtgevers en de ZZP-ers op andere wijze aannemelijk (moeten) kunnen maken dat de werkzaamheden buiten dienstbetrekking verricht worden. Hierbij zullen onderdelen van het fiscaal kader behulpzaam kunnen zijn alhoewel het formeel niet van toepassing is op buiten de Wkkgz vallende zorgwerkzaamheden.

In het Fiscaal kader wordt aangesloten bij de adviezen van de Commissie Regulering van Werk aan het Kabinet en het SER MLT advies. Zo gaat het Fiscaal kader uit van in tijd beperkte inzet. Het zichtbaar maken van het ondernemerschap van de ZZP-er is eveneens een belangrijk aspect van het Fiscaal kader. Ook sluit het Fiscaal kader

uitstekend aan bij en geeft invulling aan de reguleringsambities van het Kabinet inzake de ZZP-inzet in het thans lopende IZA/TAZ overleg.

Het resultaat is naar ons oordeel een vergaande stap naar zelfregulering van de inzet van ZZP-ers in de deelnemende branches. Betrokken partijen zullen het gebruik van het Fiscaal kader onder de achterbannen actief stimuleren. Gegeven het feit dat implementatie van het Fiscaal kader de nodige voorbereidings- en implementatietijd voor het werkveld vergt, wordt voorgesteld het Fiscaal kader niet eerder in te laten gaan dan 6 maanden na goedkeuring daarvan door het Kabinet. Tot die tijd vinden er, vanzelfsprekend, geen onderzoeken of aanwijzingen plaats, behoudens situaties van evidente schijnzelfstandigheid. De termijn geldt onder voorbehoud dat er in die periode geen nieuwe COVID-uitbraak met grote personele gevolgen plaatsvindt.

Partnerschap in evaluatie en doorontwikkeling

De betrokken partijen bij het opstellen van het Fiscaal kader bieden -bij uw goedkeuring- aan, het partnerschap aan te gaan met de ministeries van VWS, Financiën en SZW wat betreft de evaluatie, aanpassing en verdere doorontwikkeling.

De evaluatie is gericht op de wederzijds beoogde effecten maar dient ook oog te hebben voor belemmeringen zoals benoemd in de context, onbedoelde of ongewenste uitvoeringsaspecten en effecten, hetgeen tot aanpassing kan of moet leiden.

De aanzienlijke administratieve lasten van het Fiscaal kader worden onderkend. Partijen streven daarom naar een digitale doorontwikkeling van het Fiscaal kader waarbij ZZP-ers gescreend worden op de relevante aspecten van het Fiscaal kader, na het succesvol doorlopen daarvan, beschikbaar komen in de regio's van de opdrachtgevers.

Ook is het de uitdrukkelijke ambitie van de betrokken branches om het Fiscaal kader te verbreden naar het sociaal domein (delen van de Wmo en Jeugdwet) nu een deel van de deelnemende partijen zowel werkzaam is in de Wlz/Zwv als het sociaal domein. Wij pakken deze verdere doorontwikkeling graag samen met u op.

Goedkeuring

De afgelopen maanden is hard en indringend gewerkt aan het Fiscaal kader waarbij ook de grenzen van het haalbare zijn verkend. ActiZ, de VGN en Zorgthuisnl bieden u het eindresultaat hierbij ter goedkeuring aan.

Het belang om zowel aan het werkveld de gewenste duidelijkheid te geven alsmede om de fiscaal/juridische uitvoering adequaat houvast te bieden zijn hierbij leidraad geweest. Om deze reden betekent goedkeuring dat de inhoud van het Fiscaal kader ook het toetsingskader van de Belastingdienst vormt, zonder aanvullende of afwijkende criteria. Het Fiscaal kader vergemakkelijkt dan ook de controle- en toezichtstaken voor de Belastingdienst doordat de kaders waarlangs de inzet van ZZP-ers getoetst worden, eenduidig en helder zijn. Daarbij zijn betrokken partijen van mening dat het Fiscaal kader past binnen de huidige (fiscale) tijdsgeest waarbij organisaties fiscaal gezien 'in control' zijn door actief te toetsen en monitoren of zij voldoen aan wet- en regelgeving. Dit is mede in het licht van de uitgangspunten van tax control framework en doorontwikkeld horizontaal toezicht.

Goedkeuring van het Fiscaal kader vergt naast een fiscale beoordeling echter nadrukkelijk ook, zo niet primair, een politieke afweging, nu het direct de continuïteit van de Ouderen- en Gehandicaptenzorg raakt en dus allen die daarin werkzaam zijn.

Partijen kijken met belangstelling uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

Wouter van Soest,
directeur ActiZ

Gerard Schoep,
waarnemend directeur VGN

Hans Buijing
Bestuurder Zorgthuisnl